

Відомості про самооцінювання

Загальні відомості

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	62
Повна назва ЗВО	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Ідентифікаційний код ЗВО	2071205
ПІБ керівника ЗВО	Бакіров Віль Савбанович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	univer.kharkov.ua
Реєстраційний номер ВСП ЗВО у ЄДЕБО	-
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26123
Назва ОП	Географія, Людина і природа та туристська робота
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Наказ МОН від 01.02.2019 № 121-л
Цикл (рівень вищої освіти)	Магістр
Галузь знань, спеціальність	01 Освіта/Педагогіка
Спеціалізація	014 Середня освіта
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	факультет геології, географії, рекреації і туризму, кафедра фізичної географії та картографії
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	учитель географії, викладач географії
Мова (мови) викладання	Українська
ПІБ та посада гаранта ОП	Куліш Сергій Миколайович, професор кафедри фізичної географії та картографії, начальник Служби управління персоналом

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження	Фахівців у галузі географічної освіти (викладачів ВНЗ, учителів географії) факультет готує понад 80 років у рамках спеціальності Географія*. Тривалий час наш університет забезпечував цими фахівцями Харківську, Полтавську, Донецьку, Чернігівську, Сумську області, де не було подібних спеціальностей. При університеті майже 30 років діє регіональний і університетський центр з безперервної географічної освіти та методики викладання географічних дисциплін, який координує діяльність учителів географії області. Зокрема, викладачі факультету викладають на курсах підвищення кваліфікації учителів географії, організовують шкільні олімпіади, області і районні турніри МАН, конкурси та ін., розробляють та видають посібники, атласи, дидактичні матеріали з географії для шкіл та ін., залучаючи до цього студентів. В рамках лабораторії фізичної географії та методики викладання географії імені проф. Г. П. Дубинського функціонує кабінет методики викладання географічних дисциплін, де зібрано фахову літературу, різноманітні наочні посібники, ТЗН. Ідея започаткування освітньої діяльності за освітньою програмою «Географія,, Людина і природа та туристська робота» зародилася на початку 2000-их років. Ще у ті часи кафедра мала серйозні передумови для цього, а саме: здійснювалася підготовка за спеціальністю Географія*, що передбачало потужну психолого-педагогічну та методичну підготовку студентів і надавало можливості у дипломі зазначити професійну спроможність роботи у закладах середньої та вищої освіти (на той час була впроваджена спеціалізація), проводилися щорічні міжнародні науково-практичні семінари з проблем безперервної географічної освіти та картографії, що надавало можливість обміну досвідом, саме під час таких семінарів організовували колективне стажування у школах Харкова та Харківської області. Але на той час підготовку вчителів географії здійснював Харківський державний педагогічний університет, хоча постійно на початку нового навчального року у школах з'являлися вакансії вчителів, на які запрошували випускників кафедри фізичної географії та картографії. Багато випускників кафедри того часу і наразі працюють у закладах середньої освіти. У 2015-2016 рр. в Харківській області дуже гостро постала проблема забезпечення шкіл молодими вчителями географії у зв'язку з втратою можливості підготовки таких кадрів Харківським національним педагогічним університетом. Наприкінці 2016 р. керівництво ХНУ імені В. Н. Каразіна підтримало ініціативу кафедри фізичної географії та картографії щодо започаткування освітньої діяльності за предметною спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія). Того ж часу активно обговорювали питання об'єкт-предметної складової географії у старшій школі. Синергетичний підхід, який передбачає комплексне і системне формування світогляду, ми взяли за основу.
*Освітня програма	014.07 ОПП Людина і природа 2018.pdf
*Навчальний план за ОП	Географ-людина-і-природа-та-тур-роб-маг-18-19-1.pdf
Рецензії та відгуки роботодавців	Відгук Лунячек.tif
*Заява на проведення акредитації ОП	заява_014_географія_людина і птр.pdf.p7s

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?	Мета освітньої програми полягає у формуванні глибоких фундаментальних знань, навичок міждисциплінарного гео дослідження; конкурентоспроможного фахівця, здатного виконувати професійні обов'язки та завдання науково-дослідницького характеру у галузі сучасної освіти, будувати свою діяльність на основі проектування, креативного та інноваційного характеру у галузі сучасної освіти, забезпечувати зв'язок між географічною наукою і суспільною свідомістю у науковій і педагогічній діяльності, легко асимилювати сучасних технологій та методик навчання. Особливості програми полягають у посиленій підготовці студентів до можливих роботах МАН, творчими проектами учнів, до подальшого професійного зростання. Саме такими університет вбачає що відповідає загальному портрету випускника Каразінського з органічним поєднанням професійних, соціальних, пізнавальних та комп'ютерних компетентностей (проект 2.2 Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 рр. нагоді не тільки при вчителюванні, а також під час кар'єрного зростання до директора закладу освіти чи методиста.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО	Формування конкурентоспроможного вчителя географії, здатного до науково-дослідницької й інноваційної діяльності. Стратегічним цілям Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості на 2017-2020 роки: Просвіщати (https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/tsili2017-2020roki.pdf), пріоритетному напрямку Політики Харк національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості на 2017-2020 роки (https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/Polltika%20Harkivskogo%20natsionalnogo%20universitetu%20imeni%20V.%20K%20Karazina%20u%20sferi%20yakosti%20na%202017-2020%20roki.pdf) як-то підготовка професіональних фахівців, забезпечення високої якості освіти, постійне оновлення змісту, форм та навчання, Стратегії розвитку Каразінського університету (https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/strategiya-rozvytku-2025-2.pdf) щодо відповідності світовим стандартам якості, потужної практичної складової, забезпечення успішного випускників. Для цього в освітній програмі «Географія, Людина і природа та туристська діяльність» передбачено 3 є педагогічна, виробнича педагогічна, переддипломна), що забезпечує оптимальну практичну підготовку «сильного» і різнобічний зміст окремих дисциплін у цілому забезпечує формування конкурентоздатного випускника. Таким чином програми відповідають місії та стратегії ХНУ імені В. Н. Каразіна
Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:	- здобувачі вищої освіти та випускники програми Студентська спільнота через участь у робочій групі з розробки освітньої програми залучена до формулювання цілей програмних результатів освітньої програми. Саме від студентів, що входять до робочої групи, від органів студентськ надходять пропозиції. Так, наприклад, від Шульги М. надійшла пропозиція щодо посилення менеджерської складової до курсу Управління освітнім процесом. - роботодавці Давня традиція підготовки студентів за спеціальністю 106 Географія*, що передбачала у своїх межах підготовку в спілкуванні з широким колом роботодавців. Кафедра фізичної географії та картографії має тісні зв'язки з Департаментом Харківської обласної державної адміністрації, Науково-методичним педагогічним центром Департаменту освіти Харківської академією неперервної освіти, закладами середньої освіти м. Харків та Харківської області, Харківськ юних туристів, що сприяє постійному обговоренню проблеми якісної підготовки вчителів географії. Саме методисти неперервної освіти ще у 2017 р. звернули увагу на недостатню кількість вчителів географії у регіоні. До робочої групи представники закладів середньої і позашкільної освіти. - академічна спільнота Академічна спільнота Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, зокрема науково-педагогічні п у формуванні конкурентоспроможного випускника, бо від цього залежить майбутнє освітньої програми, тому активн підвищенню якості освітнього процесу через конкретизацію програмних результатів навчання відповідно до своєї ф Встановлені зв'язки з академічною спільнотою м. Харків, зокрема з кафедрою креативної педагогіки та інтелектуали Української інженерно-педагогічної академії (завідувач кафедри д. пед. н., професор В. Е. Луначек), який надав ре програму, що акредитується, у 2019 р.
Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці	Мета освітньої програми віддзеркалює сучасні потреби ринку праці та тенденції розвитку спеціальності через необ: випускника, здатного до науково-дослідницької та інноваційної роботи у галузі сучасної освіти, з креативним та твої легко оволодіває сучасними технологіями та методиками навчання, спроможного сформувати випускника школи як інноватора. Саме такого креативного і мотивованого учителя потребує сучасний ринок праці. В освітній програмі це програмних результатах навчаннях, як ПРН1, ПРН6, ПРН8, ПРН11, ПРН12, ПРН14. При формулюванні програмних враховано тенденції розвитку освіти, що відображені у Концепції НУШ, Національній доктрині розвитку освіти Украї Концепції розвитку педагогічної освіти тощо, думки роботодавців та академічної спільноти.
Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст	Для формулювання цілей та програмних результатів навчання вагомому роль відіграє галузевий контекст і майже не є регіональний. Саме галузевий контекст впливає на визначення інтегральної компетентності через систему програм навчання, підходи до здійснення освітнього процесу, пріоритети у підготовці сучасного мотивованого вчителя геогра контекст, а саме дефіцит на ринку праці вчителів-географів, тільки підштовхнув до започаткування освітньої діяльн спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм	Під час роботи над освітньою програмою був здійснений глибокий аналіз існуючих на той момент освітніх програм : спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія), розміщених на офіційних сайтах університетів чи отриманих при с Аналіз показав, що багато програм орієнтовані на формування глибоких і міцних знань чи методологію наукової і пр що йшло в розріз з основною метою пропонованої програми. Тому з проаналізованих програм робоча група взяла н а саме посилену практичну підготовку (3 практики), націленість на формування практичних компетентностей (практ практичної складової), орієнтація на науково-дослідницьку та інноваційну роботу за фахом (науково-дослідна робо Управління науковими проектами) тощо. Хочеться зазначити, що вже через рік, при наступному аналізі освітніх про вищої освіти, простежуються в них наші пропозиції, як-то дисципліни Людина і природа, Теорія і методологія наук пї практики, включаючи науково-дослідницьку. Що стосується досвіду іноземних програм, то у пропонованій освітній п досвід США, Великої Британії, Польщі, зокрема націлення освітньої програми на формування пізнавальної, соціаль компетентностей.
Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти	Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія) наразі не затверджений.
Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?	Результати навчання, що досягаються в магістратурі за ОП «Географія, Людина і природа та туристська робота», ві дескрипторам 8 рівня Національної рамки кваліфікацій (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 509 від 1: Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати комплексні задачі та практичні проблеми в галузі середньої (у (за предметною спеціальністю «Географія»), дослідницько-інноваційної діяльності з географії та педагогіки, що пер переосмислення наявних та створення нових цілісних педагогічних і географічних знань, професійної практики за у та невизначеності умов організації освітньо-виховного процесу в закладах освіти, що забезпечують здобуття загаль корелюється з компетентністю, визначеною НРК як здатність особи розв'язувати складні задачі у певній галузі проф що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вим формуються під час аудиторних занять та самостійної роботи студентів, охоплюють сучасні здобутки педагогічних т забезпечують можливість критичного осмислення проблем на межі двох галузей знань. Це забезпечує формування час вивчення таких дисциплін, як Людина і природа, Глобальні проблеми сучасності. Уміння і навички формуються заняттях відповідно до тематики дисципліни та під час практик. Так, наприклад, уміння розв'язувати проблеми у ної середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відпов формується під час науково-дослідницької практики. Комунікація, як зрозуміле і недвозначне донесення власних зр аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються, реалізується під час практик (особливо вир захисту результатів практик та кваліфікаційної роботи, під час обговорення проблемних питань на практичних і лекі Відповідальність і автономія реалізуються шляхом формування власної індивідуальної траєкторії навчання; вивчен Педагогічний менеджмент, Психологія і педагогіка профільної середньої освіти; незначного відсотку аудиторних зан кредитів ЄКТС (15% включаючи практики і дипломне проектування, 31,5% тільки за аудиторними дисциплінами), вг методів навчання як-то робота в групах, лекції-дискусії тощо.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	90
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах Числове поле ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	65
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	25

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?	Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія) наразі не є затвердженим, тому визначали предметну область із загального розуміння. Об'єктом вивчення і сферою діяльності є предметна середня освіта, зокрема з географії, що відбито у назві освітньої програми. Виходячи з того, що спеціальність визначена як Середня освіта, основний набір освітніх компонент пов'язаний з психолого-педагогічними та методичними аспектами. Теоретичний зміст визначений концепціями, поняттями, що панують у географії та педагогіці, що віддзеркалює спрямування дисциплін (1 – психологія, педагогіка і методика, 2 – Людина і природа, Глобальні проблеми сучасності; 3 – Організація туристичної діяльності). Практична складова дисциплін і практики націлені на формування методологічних компетентностей випускника, зокрема вміння застосовувати методи психологічної діагностики учнів, реалізовувати особистісно орієнтоване навчання, методики проєктного, проблемного та дискусійного навчання, розробляти плани занять з географічних профільних дисциплін, реалізовувати початкові навички наукової організації праці тощо. При роботі за фахом у першу чергу випускнику знадобиться вміння використовувати із обладнання комп'ютер, мультимедійну дошку, проєктор,., уміти працювати з офісними програмами, з сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями (наприклад, QR-кодом) Сучасне мультимедійне обладнання використовується під час освітнього процесу, що надає можливість здобувачам краще з ним познайомитися. Знайомство з інформаційно-комунікаційними технологіями відбувається на заняттях з Організації туристичної діяльності, Педтехнологій профільної середньої освіти. Представлена освітня програма відрізняється спрямованістю на профільну середню освіту, науково-дослідницьку компетентність вчителя, загально туристську підготовку до проведення туристських подорожей з учнівською молоддю, синергетичний підхід до пізнання природи в умовах антропогенного середовища. У межах спеціальності 014.07 в ХНУ імені В. Н. Каразіна реалізується ще одна освітня програма за іншою випусковою кафедрою, яка у більшому ступені спрямована на поєднання географії з економікою. При чому слід зазначити, що загальна частина психолого-педагогічної підготовки здійснюється разом. Розглядалося питання щодо впровадження однієї програми, але за умови вибіркості дисциплін за блоками. Такий підхід не отримав підтримки, бо обмежує права студентів та викладачів. Саме предметні особливості кожної програми зумовили їх подальше існування окремо щодо набору предметно фахових дисциплін.
Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?	Можливість і обов'язковість формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Законом України «Про вищу освіту» (62.1.15) і визначено Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна (п. 3.4, 3.5, www.univer.kharkov.ua/ua/study/study_organization). На бакалавріаті все організовано з урахуванням можливості академічної мобільності і вибору дисциплін на 2 і 3 курсах навчання (процедура вибору визначена у пункті 3.5 зазначеного Положення). При визначенні такої можливості за розробленою процедурою для студентів магістратури є певні проблеми, пов'язані з 1,5-річним терміном навчання. Розглядалася пропозиція нової структури навчального плану, що передбачала на другому році навчання в магістратурі аудиторне навчання. Але, за відгукми студентів, їх не дуже влаштовує наявність аудиторних занять на другому році навчання у зв'язку з працевлаштуванням (заклади середньої освіти, де працевлаштування можливе фактично тільки напередодні вересня, а ніяк не у січні). Повноцінно можливим залишається короткострокова академічна мобільність.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?	Під час вступу на навчання за освітньою програмою Географія, Людина і природа та туристська робота студент має змогу обрати дисципліни з вибіркового блоку та з альтернативних окремих дисциплін. На вибір студентам пропонуються як дисципліни, що поглиблюють освітні результати навчання (як-то, Сучасні освітні технології, Методика науково-педагогічних досліджень), так і суто географічні (Фундаментальні проблеми землезнавства, Синергетика глобальних систем і процесів), картографічні (Основи ГІС-аналізу, Тематичне картографування). Окремі дисципліни є більш практично спрямованими (Практикум: прикладні географічні дослідження, Управління науковими проектами), інші є фундаментально спрямованими (як-то Теорія і методологія географічної науки, Теорія геозображень). Крім цього з метою професійного розвитку студента пропонуються для опанування факультативи (Іноземна мова, НДРС). Студенти обирають один блок із двох запропонованих (Теорія і методологія географічних науки, Практикум: прикладні географічні дослідження, Фундаментальні проблеми землезнавства або Сучасні освітні технології, Основи ГІС-аналізу, Синергетика глобальних систем і процесів) та одну дисципліну із двох запропонованих (Управління науковими проектами або Методика науково-педагогічних досліджень, Тематичне картографування або Теорія геозображень). Загальний обсяг вибіркового блоку 25 кредитів, що складає 28 %. Зі вступної кампанії 2019 р. запровадили вибір однієї факультетської вибіркової дисципліни з 8 запропонованих. Наразі опитування студентів магістратури щодо вибіркового блоку навчання відбувається таким чином. До початку вступної кампанії на сайті факультету геології, географії, рекреації і туризму розміщується перелік дисциплін вільного вибору студентами факультету (з анотаціями). У 2019 р. він включав такі дисципліни: Геоурбаністика, Організація туристичної діяльності, Основи водного господарства та контроль якості підземних вод, Педагогічний менеджмент, Педтехнології вищої школи, Просторовий та системний аналіз в суспільній географії, Системний аналіз в туристсько-рекреаційній діяльності, Фізика Землі (з метою оптимізації навчального навантаження на викладача, частина дисциплін пропонуються з нормативних блоків інших ОП факультету). Під час вступної кампанії після складання фахового іспиту абітурієнти заповнюють бланки опитування щодо вибіркового блоку, на основі чого після оприлюднення наказу на зарахування формуються групи з урахуванням умов, що визначені Положенням про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (наказ № 0202-1/334 від 02.07.2018), пункт 2.4 щодо мінімальної кількості осіб у групі.
Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності	Практична підготовка забезпечує формування ФК4, ФК6 і ФК7, які охоплюють здатність застосовувати набуті компетентності, знання і уміння для організації і проведення практичної, інформаційної та науково-методичної роботи. З метою підготовки якісної кваліфікаційної роботи та з урахуванням короткого періоду навчання в магістратурі (1 рік і 4 місяці) студенти уже під час науково-педагогічної практики (вересень-жовтень) мають змогу визначитися з тематикою дослідження. Надалі, після теоретичного курсу, студенти проходять виробничу практику у закладах середньої освіти (травень-червень). Завершується практична підготовка студентів переддипломною практикою (вересень-жовтень). Цілі і зміст практичної підготовки узгоджуються з роботодавцями ще на етапі укладання ОП. Саме роботодавці вказали на неспроможність більшості вчителів-предметників займатися власним саморозвитком і організувати науково-дослідницьку роботу учнів, що привело до появи науково-педагогічної практики в навчальному плані. Під час захисту результатів практик, відбувається обговорення не тільки самих результатів, але і звертається увага на те, чи були досягнуті цілі. Захисти практик завершуються завжди питанням до здобувачів: Чи задоволені результатами практики і що б хотіли покращити? Поки негативних відповідей не було, хоча і не було побажань щодо зміни змісту чи баз практики.
Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП	Формування соціальних навичок проходить суцільною лінією через інтегральну компетентність та орієнтацію ОП, а також через ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7 та формування РН4, РН6, РН7, РН10, РН11, РН12, РН14, РН19, РН20, РН21. Професійні акценти ОП визначають учителя, який має креативне і критичне мислення, адаптований до умов профільної середньої освіти і здатний здійснювати менеджерську діяльність. Це досягається під час вивчення дисциплін Глобальні проблеми сучасності, Психологія і педагогіка профільної середньої освіти, Людина і природа, Педагогічний менеджмент, проходження практик, де студенти практично відпрацьовують навички комунікації, лідерства, вміння полагоджувати конфлікти, здатність логічно і критично мислити тощо.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?	Професійний стандарт відсутній. При визначенні компетентностей і результатів навчання, враховуючи необхідність формування успішного випускника університету і сучасного педагога, керувалися такими документами: Закон України «Про освіту» (зі змінами), Закон України «Про вищу освіту» (зі змінами), Національна рамка кваліфікацій (постанова Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 зі змінами від 12.06.2019 за № 509), Національна доктрина розвитку освіти (Указ Президента України № 347/2002 від 17.04.2002), Концепція розвитку педагогічної освіти (наказ МОН № 776 від 16.07.2018), Концепція Нової української школи (рішення колегії МОН від 27.10.2016), Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН № 408 від 20.04.2018).
Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?	Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (1.1.14), Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (рішення Вченої ради ХНУ імені В. Н. Каразіна від 27.03.2017, протокол № 5, наказ ректора № 0202-1/155 від 21.04.2017, зі змінами), згідно з пунктів 1.2.14, 3.3.3, кредит ЄКТС має обсяг 30 годин. Загальне навантаження за рік – 60 кредитів ЄКТС, за кожний семестр – 30 кредитів ЄКТС. Відповідно до пункту 3.3.12 зазначеного Положення кількість годин аудиторного навантаження в одному кредиті при навчанні за рівнем магістра становить 23-60%. Зазначений показник, відповідно до затвердженого навчального плану, коливається у межах 23-40% (у середньому 31,5%), що надає студенту більше можливостей для саморозвитку та самоорганізації. У цілому за ОП обсяг аудиторного навантаження складає 15% з урахуванням практичної підготовки та дипломного проектування. За типом переважають лекційні години (потребують менше підготовки зі сторони студентів, ніж практичні роботи), але для окремих дисциплін 2/3 часу аудиторного навантаження займає саме практична складова. У робочій програмі кожного освітнього компоненту зазначені види, завдання і обсяг (у годинах) самостійної роботи. Аналіз робочих програм показав оптимальне співвідношення реального і декларованого навантаження для кожного освітнього компонента.
Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти	Не передбачено

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП	http://start.karazin.ua/page/documenty
Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?	Особливості ОП вимагають знання об'єкту навчання та методики його викладання (https://univer.kharkov.ua/images/pravyla-dodatok3-2019-3.pdf). Виходячи з цього, фаховий іспит містить блоки: загальна географія..., фізична географія материків та океанів і фізична географія України, економічна і соціальна географія світу та економічна і соціальна географія України, методика викладання географії. На останній блок припадає 40% максимально можливих балів. У програмі зазначено детально зміст екзамену, схему нарахування балів, структуру роботи за типами завдань і за темами. Вона щорічно переглядається на засіданні кафедри, науково-методичної комісії факультету, затверджується на засіданні вченої ради факультету, приймальною комісією університету, головою приймальної комісії. Коефіцієнти кожного компоненту вступного випробування є вмотивованими. Відповідно до п. 10 розділу VII Правил прийому... найбільші вимоги до вступників висуває фахове вступне випробування (200 б. – максимально можливий, 150 б – мінімальний визначений), не менш важливим є середній бал додатка до диплома бакалавра. Звертається увага на наукову вмотивованість до навчання (є додаткові бали за наявність наукових публікацій фахових та з імпаکت-фактором). Усі правила прийому проходять обговорення на кафедрі і на факультеті, особливо враховується думка гаранта. Протягом звітного періоду змін, викликаних особливостями програми, не відбувалося. Вимоги до вступників є ефективним важелем формування вмотивованого контингенту

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?	Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна права на академічну мобільність (https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pravo-na-akadem-mobilnist.pdf, розділ IV). Перезарахування вивчених навчальних дисциплін та ліквідація академічного розходження здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (п. 1.2.3, 3.4, 6.5, https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDTkt2eDNrX0U), на підставі наданого документу з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання, завіреного вищим навчальним закладом-партнером. Усі Положення розміщені на офіційному сайті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Визнання іноземних дипломів відбувається відповідно до Порядку визнання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних навчальних закладах, Порядку визнання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав (https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/vyznannia-dokumentiv.pdf), створений відділ визнання та легалізації документів про освіту, який займається процедурою визнання.
Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?	Так як це перший випуск магістрів, то практики академічної мобільності не було
Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?	Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, університет не запроваджував. В Україні немає нормативно-правового врегулювання щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті
Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?	Практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на зазначеній ОП не було

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи	Відповідно до профілю ОП, навчання є студентоцентрованим, проблемно-орієнтованим з активним самонавчанням та навчанням через практики. На освітній програмі «Географія, Людина і природа та туристська робота» віддають перевагу активним технологіям і методам (як-то, проблемним лекціям та лекціям-дискусіям), що відповідає орієнтації ОП, основному фокусу та визначеним програмним результатам навчання. Практичні роботи націлені переважно на індивідуальну роботу зі здобувачами і використання інформаційно-комунікаційних методів. Значна частка робочого часу здобувачів припадає на час для самостійної роботи та саморозвиток
Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?	Студентоцентрований підхід забезпечується через вибір методів навчання, за умов використання яких студент виступає як особистість, яка має власні інтереси і потреби, спроможна бути автономним, відповідальним і повноцінним учасником освітнього процесу. Відповідно до програмних результатів навчання, змісту освітніх компонент, викладачі добирають методи навчання, що найбільше відповідають змісту освітніх компонент та рівню підготовленості студентів. Опитування проходять двічі на рік за результатами минулого семестру. Їх результати обговорюються на засіданнях кафедри та вченої ради факультету з метою вдосконалення освітнього процесу. Нарікань зі сторони студентів, що навчаються за ОП Географія, Людина і природа та туристська робота не було.
Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи	Методи навчання і викладання у розрізі кожного освітнього компонента відповідають принципам академічної свободи, базуються на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів, розвитку людського мислення. Так, здобувачі самостійно пропонують тематику науково-дослідної і кваліфікаційної роботи, добирають території, на які виконують практичні роботи, теми контрольних робіт, активно приймають участь у дискусіях і обговореннях проблемних тем тощо. Викладачі мають свободу добору найбільш доцільних методів організації освітнього процесу, пануючих концепцій у

	географічній та педагогічній науках.
Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів	Уся інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання за кожним освітнім компонентом оприлюднюється в освітній програмі (на сайті факультету та випускової кафедри, як правило, у квітні-травні), у робочій програмі (на сайті кафедри та факультету, до початку нового навчального року), а також власне на перших кураторських годинах та лекціях з кожного освітнього компоненту. У кожній письмовій роботі обов'язково представлено кількість балів за кожним питанням. Усі матеріали (тимчасовий стандарт, освітньо-професійна програма, навчальний план, розклад занять, робочі програми освітніх компонентів, плани / конспекти лекцій, плани практичних / семінарських занять, приклади контрольної та залікової / екзаменаційної робіт, список рекомендованих інформаційних ресурсів) знаходяться у вільному доступі на сайті факультету геології, географії, рекреації і туризму (http://geo.karazin.ua/academics/robochi_programy/), кафедри фізичної географії та картографії (https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/masters) та кафедральному офісі 365, до якого мають доступ абсолютно усі студенти кафедри. З розміщенням на сайті навчальних матеріалів у вільному доступі абсолютно для всіх є певні проблеми з захистом авторських прав, з наступним виданням методичних посібників тощо. Вихід у рамках магістратури був знайдений через використання пакету Office 365.
Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП	Освітня діяльність університету ґрунтується на принципах нерозривності процесів навчання і наукових досліджень (Положення про освітній процес, п. 1.3.4). Тому, науково-дослідницький компонент представлений в ОП широко і охоплює як навчальні дисципліни, практичну підготовку, так і факультативи. Усі дисципліни містять певні науково-дослідницькі елементи відповідно до освітнього фокусу ОП. Серед вибіркового дисциплін – Управління науковими проектами і Методика науково-педагогічних досліджень, що безпосередньо спрямовані на формування науково-дослідницької компетентності. Практична підготовка розпочинається з науково-педагогічної практики, під час якої здобувачі обирають тематику кваліфікаційної роботи і формують уявлення про методологічні основи дослідження. Дослідницька компетентність формується і через вибір факультативу Науково-дослідна робота студентів (НДРС), коли студенти опановують принципи підготовки наукових публікацій, приймають участь у конференціях, публікують тези доповідей. На кафедрі фізичної географії та картографії функціонує студентське наукове творче об'єднання студентів за 4 напрямками, серед яких і «Методика викладання географії і менеджмент освіти». Під час переддипломної практики узагальнюються результати науково-дослідницької роботи за рік. Підготовка і захист кваліфікаційної роботи магістра завершує цикл формування дослідницької компетентності.
Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі	На кафедрі фізичної географії та картографії працює робоча група із розробки освітніх програм, навчальних планів, а також перегляду програм навчальних дисциплін, яка входить до складу аналогічної факультетської групи із спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» (Вчена рада ХНУ імені В.Н. Каразіна від 29.05.2015 р., протокол № 6, наказ ректора від 8.07.2015 р. № 0501-1/283, https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf, п. 2.12, 2.13) передбачено перегляд освітніх програм за результатами їхнього моніторингу. Положенням про освітній процес (п. 1.3.4, https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U) передбачено врахування при розробці та перегляді освітніх програм світового досвіду, забезпечення конкурентоспроможності випускників університету на національному та світовому рівнях, широке впровадження інноваційних навчальних технологій, що неможливо реалізувати без оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик. Робочі програми дисциплін оновлюються щорічно, що зафіксовано у протоколах засідань кафедри фізичної географії та картографії, науково-методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму, вченої ради зазначеного факультету. Однією з умов є урахування новітніх теорій і концепцій в географічній і педагогічній галузях. Так як освітня програма існує всього другий рік, то робочі програми дисциплін відображають сучасні тенденції розвитку психології, педагогіки, методики, географії. Серед рекомендованих джерел інформації переважають сучасні навчальні матеріали та посилання на інформаційні ресурси інтернет, зміст програм (окремі теми) повністю присвячені пануючим сучасним технологіям навчання тощо. Крім цього, на засіданнях науково-методичної комісії та вченої ради факультету геології, географії, рекреації і туризму постійно розглядаються питання, які опосередковано сприяють оновленню змісту навчальних дисциплін, як-то про узгодження робочих програм дисциплін і їх вибіркового аналізу (16.01.2019), обмін методичним досвідом між кафедрами (06.05.2019), шляхи посилення методичної роботи (03.06.2019), про реалізацію внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти на факультеті (11.02.2019), про використання новітніх технологій в освітньому процесі (13.05.2019). Проводяться кафедральні навчально-методичні семінари, зокрема семінар з інноваційних технологій у викладанні навчальних дисциплін (11.2017) тощо. На 2019-20 н. р. заплановано проведення семінару Реалії української середньої освіти та сучасні вимоги до підготовки педагогів у вищій школі.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна сприяє інтернаціоналізації навчання, викладання і наукових досліджень. Як факультатив запроваджено вивчення студентами, що навчаються на ОП Географія, Людина і природа та туристська робота, англійської мови. Усі здобувачі і науково-педагогічні працівники мають необмежений доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (Web of Science, Scopus, CUL Online, EBSCOhost, SpringerNature, Oxford University Press, ELibrary USA) через Центральну наукову бібліотеку (http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/). В Каразінському університеті функціонує Управління міжнародних відносин (https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/structure/international_relations_department/about/; https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/umc-polozhennya.pdf), що координує діяльність з інтернаціоналізації. Інтернаціоналізація наукової діяльності відбувається через сумісні публікації, публікації в наукових виданнях університетів-партнерів, участь у міжнародних конференціях.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?	В ОП передбачені контрольні роботи (проміжний контроль), підсумкові роботи (залікові та екзаменаційні), підсумко захисту кваліфікаційної роботи магістра. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за ОП Гео природа та туристська робота обрані такі підсумкові форми оцінювання, як залік (Глобальні проблеми сучасності, є (педагогічна) практика) та іспит (Психологія і педагогіка профільної середньої освіти, Організація туристичної діяль профільної середньої освіти, Людина і природа, Педагогічний менеджмент, Науково-педагогічна практика, Передд тобто з усіх основних освітніх компонент). За кожною дисципліною існує поточний контроль, що визначений у робо відповідних дисциплін як захист практичних робіт, контроль підготовки до лекцій, оцінювання самостійної роботи, у Програмні результати навчання корелюються з результатами навчання, що представлені у робочих програмах дисц і широко, ніж в ОП. Контрольні заходи охоплюють повний зміст робочої програми дисципліни, що дозволяє говорит встановлення досягнення результатів навчання. Формою атестації визначено підготовку і захист кваліфікаційної ро дозволяє інтегрально підійти до питання досягнення програмних результатів навчання (критерії оцінювання наведе методичних вказівках).
Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?	Форми контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському націонал імені В.Н. Каразіна (п. 5.3 та розділ 4 за видами навчальних занять, https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U), Положенням про систему забезпечення я (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна ,(п. 4, https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf). Поточні та підсумкові контрольні заходи за ОГ природа та туристська робота визначені у навчальному плані і робочих програмах дисциплін. Критерії їх оцінювант зрозумілими, валідними, заздалегідь оприлюдненими. Для усіх видів контролю передбачені критерії оцінювання, я робочій програмі навчальної дисципліни і безпосередньо студентам на першому занятті. Перед кожним контролем нагадуються. Якщо у студентів виникають питання, то викладач дає усні пояснення, а у робочу програму дисциплі пояснення під час її оновлення на наступний рік.
Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?	Правила проведення контрольних заходів визначені у Положенні про освітній процес, з яким знайомляться студент навчання. Конкретні форми контрольних заходів на ОП визначені навчальним планом, який оприлюднений на сайт географії, рекреації і туризму (http://geo.karazin.ua/academics/curricula/). У кожній робочій програмі навчальної дисц форми поточних та підсумкових контрольних заходів та критерії їх оцінювання. Робочі програми дисциплін розміще геології, географії , рекреації і туризму (http://geo.karazin.ua/academics/robochi_programy/), на сайті випускової кафе та картографії (https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/masters/). Інформація доводиться до здобувачів вищої ос кожного семестру шляхом оприлюднення на зазначених сайтах, на кураторських годинах та на перших лекціях пев Протягом семестру не один раз нагадуються (перед початком нового розділу, перед початком виконання практичнс семінарського заняття, перед написання контрольної роботи, іспиту, залікової підсумкової роботи тощо). Розклад е затверджується першим проректором і доводиться до науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти н місяць до початку сесії шляхом оприлюднення на стенді та сайті факультету геології, географії, рекреації і туризму (http://geo.karazin.ua/graf_ispyt/).
Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?	Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) наразі не є затвердженим

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?	Процедура проведення контрольних заходів визначена в Положенні про організацію освітнього процесу (п. 5.3, https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDTkt2eDNrX0U). Процедура оцінювання результатів навчання Положенні про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківського університету імені В. Н. Каразіна, (п. 4, https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf). Положенням офіційному сайті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Під час проведення студентського м освітнього процесу двічі за навчальний рік визначається ступінь ознайомлення здобувачів вищої освіти з системою та їх оцінювання, завчасність попередження про контрольні заходи, об'єктивність і справедливість системи оцінювання самого оцінювання тощо. Нарікань зі сторони студентів, що навчаються на ОП Географія, Людина і природа та тури було
Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП	Об'єктивність екзаменаторів забезпечується проведенням екзаменів тільки у письмовій формі (п. 5.3.6.9 Положенням освітнього процесу, https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDTkt2eDNrX0U) частково у тестовій формі (думку така форма контролю є невиправданою у магістратурі). Часто викладання дисципліни забезпечує два викладачі, одну загальну оцінку, що теж підвищує об'єктивність оцінювання. Кожна робота має доступні і зрозумілі критерії оцінювання, унеможливорює суб'єктивність оцінювання. Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в університеті. Хоча при викладанні дисциплін на кафедрі відслідковуємо родинні зв'язки. У такому разі призначається інший екзаменатор. перевіряється кількома науково-педагогічними працівниками. На ОП випадки застосування процедури запобігання конфлікту інтересів відсутні.
Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП	Порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (п. 5.3.6.17, https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/study_organization). У ньому передбачені стандартні випадки, процедури академічної заборгованості. Так, якщо здобувач одержав за певним видом діяльності сумарно менше 50 балів, то є повторне проходження контрольних заходів, що допускається не більше трьох разів (третій раз – комісія). Наказом встановлюється термін ліквідації академічної заборгованості, деканат оформлює додаткову заліково-екзаменаційну успішності здобувача вищої освіти. Науково-педагогічний працівник отримує цю відомість і після повторного проходження заходів здобувачем вищої освіти повертає її заповнену назад до деканату. Так, студентка Кузьмич Т. мала дві заборгованості: Глобальні проблеми сучасності (2 семестр) та Фундаментальні проблеми землезнавства (1 семестр), які ліквідувала.
Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП	Порядок оскарження результатів проведення контрольних заходів врегульований Положенням про організацію освітнього процесу (п. 5.3.6.11, https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/study_organization). У разі незгоди з оцінкою за контрольних заходів здобувач має право подати в день оголошення оцінки або наступний день завідувачу кафедри письмову апеляцію, вказавши незгоди з оцінкою. Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідно, інших фахівців, протягом тижня подає апеляцію і в усній формі сповіщає здобувача вищої освіти про результати розгляду. На ОП відсутні випадки оскарження результатів проведення контрольних заходів.
Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?	Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності відображені в таких основних документах: система запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_p). Порядок проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів на наявність заповнень з інших документів (http://rada.karazin.ua/public/uploads/2018/05/rishennya-vr27042018-13-1). Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у сфері якості на 2017-2020 роки (https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/Polltika%20Harklvskogo%20natsionalnogo%20universitetu%20imeni%20V.%20N.%20Karakazina.pdf). Настанова з якості Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (https://www.univer.kharkov.ua/docs/yakosti.pdf). Порядок проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю та здійснення коригувальних і запобіжних заходів Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна (https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/poryadok-auditu). Кодексу етичних норм Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/kodeks.pdf).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?	У Каразінському університеті наявні технологічні рішення для протидії порушенням академічної доброчесності. Нас стосується перевірки на наявність запозичень з інших документів текстів кваліфікаційних робіт магістрів. Зазначені відбувається відповідно до Порядку проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів (www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_naka) Інформація про технологічні рішення і результати перевірки оприлюднюється на Вченій раді університету (www.univer.kharkov.ua/docs/work/vykorystannya-antiplagiatnykh-system.pdf). Наразі в університеті використовують а систему StrikePlagiarism.com (власність компанії Plagiat.pl). Перевірку здійснює системний Оператор за наявності з роботи в паперовій та електронній формах, що є ідентичними. Результати перевірки представлені за двома коефіцієнтами, що містять більше 5 слів поспіль) і K2 (за фрагментами, що містять понад 25 слів поспіль). Якщо на оригінальною, то студент допускається дол. Перед захисту. За інших умов процедура розписана у зазначених полс ОП, що акредитується, ще не було, тому не можемо здійснити аналіз перевірки кваліфікаційних робіт на наявність
Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?	В університеті створюється середовище, в якому порушення академічної доброчесності є неприпустимим. Уже на і здобувачі вищої освіти знайомляться з Кодексом цінностей Каразінського університету (www.univer.kharkov.ua/ua/g) проектом сприяння академічній доброчесності (SAIUP) (www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/integrity_doc), Поло: організацію освітнього процесу (п. 7.12.5, https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol). Кожен здобувач ви Пам'ятку для студентів (www.univer.kharkov.ua/docs/work/pamyatka2018.pdf), де серед іншого популяризується акад Основним викликом у сфері дотримання доброчесності на ОП є використання недозволених джерел інформації пр контрольних заходів. Для уникнення цього проводяться посилені заходи. У робочих програмах навчальних дисципл необхідність дотримання норм академічної доброчесності під час виконання практичних робіт, написання контроль екзамнів. З кожної дисципліни викладач розповідає про норми академічної доброчесності та наголошує на санкці: тих, хто їх порушив. Таким чином, залучили здобувачів до доброчесного складання контрольних заходів.
Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП	В університеті наявна нульова толерантність до будь-яких проявів академічної недоброчесності, як з боку науково-працівників університету, так і з боку здобувачів вищої освіти. Нормативні положення, прийняті в університеті - Пол організацію освітнього процесу (www.univer.kharkov.ua/ua/study/study_organization), Порядок проведення перевірки навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з (www.univer.kharkov.ua/images/perevirka-praci.pdf), Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систе забезпечення якості) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya.pdf) – забезпечують миттєві реакції на можливі випадки порушення академічної доброчесності. На ОП природа та туристська робота такі випадки не зустрічали, ні з боку викладачів, ні з боку студентів.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?	Конкурсний відбір є прозорим та програмованим відповідно до Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/obrannya-nauk-pedagog-pracivnykiv2018.pdf), Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (п. 7.3, https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/obrannya-nauk-pedagog-pracivnykiv2018.pdf), Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (п. 6, https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf). Під час конкурсу приймаються до уваги дисципліни, викладання яких слід забезпечити. Якщо науково-педагогічний працівник обирається вперше, то для оцінки рівня його професійної кваліфікації завідувач кафедри, за погодженням з деканом факультету може запропонувати йому попередньо провести навчальні заняття в присутності науково-педагогічних працівників. Наказом ректора затверджена група забезпечення, склад якої відповідає Ліцензійним умовам. Усі викладачі за академічною, професійною кваліфікацією відповідають дисциплінам, які викладають, відповідають Ліцензійним умовам. Університет запровадив цілу низку конкурсів, за результатами яких кращі викладачі матеріально заохочуються, що мінімізує плінність кадрів (п. 6.3 зазначеного Положення).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу	Представники роботодавців залучені для проведення теоретичних і практичних занять на факультеті геології, географії, рекреації і туризму на умовах, як правило, погодинної оплати праці або зарахування за сумісництвом. За ОП «Географія, Людина і природа та туристська робота» тільки розглядається така можливість. Але, водночас, представники роботодавців є головою екзаменаційної комісії. Так, у 2019 р. головою екзаменаційної комісії є кандидат педагогічних наук, директор КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради Редіна Валентина Андріївна. Харківська обласна станція юних туристів давно виступає базою для підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, можливості залучення до цього КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» розглядаємо. Зазначені установи, а також загальноосвітні навчальні заклади виступають базами проходження виробничої практики студентів. Крім того, роботодавці виступають стейкхолдерами, входять до складу робочої групи з розробки ОП, є базами для проходження виробничої (педагогічної) практики. Так, за ОП ведеться співпраця з Харківською обласною станцією юних туристів, Харківською академією неперервної освіти, Харківською загальноосвітньою школою I-III ступенів № 38; Харківською гімназією № 178 «Освіта», Харківським гідрометеорологічним технікумом Одеського державного екологічного університету, Бабаївською загальноосвітньою школою I-III ступенів Харківської районної ради Харківської області тощо.
Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, хоча аналогічний досвід на ОП «Географія, Людина і природа та туристська робота» відсутній. Основна причина полягає у тому, що усі викладачі, що беруть участь в освітньому процесі, мають задовольняти Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (постанова КМУ № 1187 від 30 грудня 2015 р., зі змінами), зокрема п. 30. Це не завжди можливо виконати професіоналам-практикам. Тому, вони запрошуються як «легенди» на окремі заняття для спілкування зі студентами, проводяться майстер-класи, неформальні спілкування під час проведення обласних олімпіад, конкурсів науково-дослідних робіт учнів-членів МАН, турніру юних географів тощо.
Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння	Систему професійного розвитку викладача визначають Положення про підвищення кваліфікації та стажування у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pro-pidvyshchennya-kvalifikacii.pdf), Програма системи підвищення кваліфікації по Харківському національному університету імені В. Н. Каразіна (dist.karazin.ua/for-teachers), Перелік установ-партнерів, спільно з якими реалізується система професійного розвитку викладачів (dist.karazin.ua/for-teachers/training), Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (п. 6.4, www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf). Професійний розвиток викладачів ОП відбувався у кількох напрямках – фаховому (Жемеров О.О., Бубир Н. О.), методико-педагогічному (Лутаєва Т. В.), мовленнєвому (Фролова Є.В., Прасул Ю. І.), інформаційно-комунікаційному (Куліш С. М.), які повноцінно реалізувалися як у межах університету, так і за його межами (інші заклади вищої освіти, підприємства, установи за фахом тощо). Рівень професіоналізму викладачів визначається через відповідність Ліцензійним умовам, аналіз відкритих навчальних занять, університетський студентський моніторинг якості освіти, конкурсний відбір на посаду, соціологічні опитування студентів, випускників, що проводять співробітники Інституту соціально-гуманітарних досліджень та працівники соціологічного факультету.
Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності	В університеті працює система матеріального, морального та професійного заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері, що регулюється такими документами: Статут Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/statute), Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом (www.univer.kharkov.ua/docs/profcom/koldog2015-2019.pdf), Порядок визначення рейтингів науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-reiting-pracivnykiv.pdf); Порядок преміювання науково-педагогічних і наукових працівників (https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fwww.univer.kharkov.ua%2Fdocs%2Fwork%2Fnakaz_premii.doc). В університеті щорічно проходять виставка-конкурс навчальної літератури, переможці якого можуть надрукувати свої видання в університетському видавничому центрі безоплатно, конкурс на кращу академічну групу, за результатами якого куратор з групою відзначаються туристичною подорожжю, конкурс кафедр на краще науково-методичне забезпечення навчального процесу тощо.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?	Визначення матеріальної бази та фінансування, порядок звітності, контролю за здійсненням фінансово-господарської діяльності відбувається відповідно до Статуту університету (п. 9, 10). Фінансові та матеріально-технічні ресурси Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (таблиця 4) забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених в ОП, і у повній мірі доступні для використання здобувачами та науково-педагогічними працівниками. Бібліотечний фонд (http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr) відповідає Ліцензійним умовам. Також доступні кафедральні бібліотечні фонди. Програмне забезпечення (стандартні офісні програми, ГС) є ліцензованим. З обладнання під час аудиторних занять використовуються проектори, якими кафедра фізичної географії та картографії забезпечена достатньо (2 стаціонарних в кафедральних лабораторіях, 4 переносних). Навчально-методичне забезпечення (відповідно до п. 5.2.5 Положення про організацію освітнього процесу - тимчасовий стандарт, робоча програма дисципліни, навчальний контент, плани практичних занять, приклади поточного та підсумкового контролю знань і умінь здобувачів вищої освіти) є наявним за кожною дисципліною і практикою, постійно оновлюваним, змістовно насиченим, достатнім, відкритим для студентів (https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/masters/). Викладачам і здобувачам вищої освіти наданий безоплатний доступ до університетської інфраструктури та інформаційних ресурсів.
Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?	Керівництво Каразінського університету прикладає максимум зусиль для створення ефективного освітнього середовища. Два рази на рік проводиться університетський студентський моніторинг якості освіти, до якого входять і питання щодо якості освітнього середовища. На проблеми, які зазначені у результатах моніторингу, університет звертає увагу. Проблем за ОП, що акредитується, не виявлено. У цілому, матеріально-технічна база університету повністю пристосована для занять та забезпечує їх якісне проведення. В навчальних корпусах є доступ до WI-FI мережі. Університет має розвинену соціальну інфраструктуру – 8 гуртожитків, які забезпечують студентів на 100% від потреби; 4 їдальні та 19 буфетів (їх режим роботи установлюється підприємцями спільно з адміністрацією та профспілковим комітетом); 2 актових зали, 14 спортивних залів, інші спортивні споруди: стадіон, 7 спортивних майданчиків, 12 кортів, футбольне поле, 15 приміщень для фізкультурних та секційних занять; спортивно-оздоровчий табір «Фігуровка». Університет забезпечує проведення освітнього та наукового процесу, надає можливість участі у студентському самоврядуванні, право на трудову діяльність у позанавчальний час; академічну мобільність, формування індивідуального навчального плану, інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами тощо. За успіхи встановлені такі форми заохочення: оголошення подяки; нагородження цінним подарунком, грамотою; преміювання.
Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?	Керівництво Каразінського університету прикладає максимум зусиль для створення безпечного освітнього середовища. Університет забезпечує права студентів на: безпечні умови навчання; користування послугами закладів охорони здоров'я, профілактики захворювань та зміцнення здоров'я; захист від експлуатації, фізичного та психічного насильства, від дій працівників, які порушують права або принижують їх честь і гідність. Усі споруди відповідають державним будівельним нормам України, санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки та нормам з охорони праці, які регламентуються державними нормативно-правовими актами. Університет організує якісне харчування; забезпечує належне утримання приміщень, їх опалення, освітлення, вентиляцію. Дотримуються норми техніки безпеки, регулярно проводяться інструктажі з охорони праці, протипожежної безпеки, планові тренування з евакуації. В університеті діють Правила внутрішнього розпорядку (www.univer.kharkov.ua/docs/work/pravy-la-rozporjadku-2018.pdf), Положення про поселення, проживання та правила внутрішнього розпорядку в гуртожитках студмістечка (www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/pologennya_obschezhitiya.pdf). Працює університетська програма «Здоров'я студента» (www.univer.kharkov.ua/ua/student/student_health). Усім студентам I курсу надається Пам'ятка студента, з якою також можна ознайомитися і на сайті (https://www.univer.kharkov.ua/ua/student/stud_pamyatka), що допомагає подолати одну з основних проблем – адаптація до навчання у ЗВО.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?	Здобувачі вищої освіти мають постійну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, результати якої контролюються під час університетського студентського моніторингу якості вищої освіти. Освітня підтримка забезпечується управлінням якості освіти, гарантом ОП, куратором. Організаційна та інформаційна підтримка в першу чергу йде від куратора у співпраці зі структурними одиницями університету, як-то навчальні центри організації освітнього процесу, менеджменту якості та моніторингу, практичної підготовки і працевлаштування, соціально-виховної та поза освітньої діяльності. Крім того, інформаційна підтримка надається на офіційних сайтах Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (https://www.univer.kharkov.ua/ua), факультету геології, географії, рекреації і туризму (http://geo.karazin.ua/), кафедри фізичної географії та картографії (https://physgeo.univer.kharkov.ua/). В університеті організовані постійні консультування студентів з питань працевлаштування (http://career.karazin.ua/), з соціальних та побутових проблем (http://profkom.ua/), правова допомога. В університеті діє навчальний центр з соціально-виховної та позаосвітньої діяльності (https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/structure/qualityedu/sea_center), функціонує культурний центр (https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/structure/cultural_center). В стратегію університету закладений проект «Дидактична та психологічна адаптація першокурсників. Ефективний куратор». Нарікань на зазначені види підтримки з боку студентів, що навчаються на ОП Географія, Людина і природа та туристська робота, під час моніторингу не виявлено.
Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)	У Правилах прийому на навчання до Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (www.univer.kharkov.ua/images/pravyla-2019-5.pdf) у розділі I п. 9 зазначається про наявність умов для навчання осіб з особливими потребами, також у розділі VIII визначено спеціальні умови участі у конкурсному відборі на здобуття вищої освіти. Для осіб з особливими освітніми потребами університет створює сприятливі умови для реалізації їх права на освіту, що закріплено у Довідці щодо доступності до навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (www.univer.kharkov.ua/docs/work/dostupnist-dlya-osib-z-osoblyvymy-potrebam.pdf). Є і інші документи, які регулюють перебування осіб з особливими освітніми потребами в ЗВО (www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/umovy-navchannya-osib-z-osoblyvymy-potrebam.pdf), Про затвердження Програми розвитку інклюзивної освіти (www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz.pdf). Кожен студент (з дітьми, сироти, тимчасово потребуючі особливих умов навчання, ін.) за необхідності, може оформити індивідуальний графік навчання, що визначено у Положенні про організацію освітнього процесу. Особлива увага звертається на здобувачів вищої освіти, що мають статус переселенців. Для них постійно проводяться психологічні консультації. На ОП, що акредитується, наразі такі здобувачі вищої освіти не навчаються.
Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?	Статутом Університету (наказ МОН України № 644 від 13.06.2018 р., www.univer.kharkov.ua/docs/statute/uk-statut2018.pdf) визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (п. 5.1.14 щодо функціонування постійно діючих комісій з нагляду за дотриманням норм законодавства та Статуту університету, з етики виробничих відносин, з контролю фінансової діяльності, з трудових спорів, п. 7.3.1, підпункт 23 про право на захист). В університеті діє Антикорупційна програма (www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-antikoruptio.pdf). При вирішенні конфліктної ситуації, в залежності від осередків її утворення, розпорядженням ректора (проректора) створюється комісія до складу якої входять: представники студентської ради, профспілкової організації студентів, адміністрації, юрисконсульт, інші. Крім того, органи студентського самоврядування, відповідно до Положення про студентське самоврядування (www.univer.kharkov.ua/docs/students_life/polozhennya-stud-government.pdf), забезпечують захист прав та інтересів студентів, сприяють забезпеченню їх належних потреб у сфері навчання, побуту тощо; виражають інтереси студентів, незалежно від раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, громадянства, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак; звертають увагу адміністрації університету на дії посадових осіб, працівників університету, якщо вони порушують права студентів, подають скарги на їх дії; вимагають реагування на скаргу згідно з чинним законодавством. За ОП, що акредитується, випадків подібних конфліктних ситуацій не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет	Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (п. 3.3, https://drive.google.com/open?id=0BwRBoOD_AIQSZ0xDTkt2eDNrX0U, https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/study_organization), Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (п. 2, https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf), Настановою з якості Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (пункт 8.3, https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/nastanova-z-yakosti.pdf).
Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?	Перегляд ОП є обов'язковим через два роки, що зазначено в ОП. Але, у період становлення ОП, перегляд її змісту здійснюється фактично кожного року. Щомісяця, з вересня по березень, відбуваються засідання робочої групи (гарант освітньої програми, провідні викладачі, представники роботодавців, представники здобувачів вищої освіти). З урахуванням змін у нормативних законодавчих документах, пропозицій і зауважень роботодавців, пропозицій студентства, розглядаються можливі зміни. Освітня програма і навчальний план подаються на попередній розгляд органам студентського самоуправління факультету. Після розгляду на науково-методичній комісії проєктів освітньої програми та навчального плану та відповідної корекції вони оприлюднюються на веб-сайті факультету геології, географії, рекреації і туризму. Інформація про це розміщується також і у новинах на веб-сайті кафедри фізичної географії та картографії. Після надходження пропозицій робоча група розглядає можливості їх врахування. Після цього проєкти подаються на остаточне узгодження і затвердження до органів студентського самоуправління, на засідання кафедри фізичної географії та картографії, науково-методичної комісії і вченої ради факультету, Вченої ради університету імені В. Н. Каразіна, ректору (проректору з науково-педагогічної роботи). За результатами першого року впровадження в освітню програму були внесені певні корективи. На прохання студентів посилюється менеджментська складова вибіркового блоку ОП. У нормативній частині загальна дисципліна «Організація туристичної діяльності» була замінена на освітній компонент «Туристська робота в школі». Крім того, збільшився обсяг у кредитах усіх ключових дисциплін за рахунок відмови від науково-педагогічної практики. На майбутнє вбачаємо за можливість винесення переддипломної практики у вибіркочу частину, надаючи змогу обирати студентам посилену практичну підготовку безпосередньо у школі або посилену підготовку кваліфікаційної роботи магістра з відпрацюванням елементів новизни.
Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП	Щосеместру проводиться університетський студентський моніторинг якості освіти (пункти 5.2, 8.5.1, 9.1 Настанови з якості...; пункт 6.3 Положення про систему забезпечення якості вищої освіти..., пункти 7.12.2, 8.10, 8.13, 8.14 Положення про організацію освітнього процесу...). Крім цього, представники здобувачів входять до складу робочої групи з розробки освітньої програми та навчального плану. Саме через них надходять перші пропозиції від студентства. Так, до складу робочої групи ОП «Географія, Людина і природа та туристська робота» входять 2 студенти (2018 р. – Шульга М., Кузьмич Т., 2019 р. - Кузьмич Т., Скубарєва Т.). Саме від студентів надійшло прохання залишити на 2 році навчання в магістратурі практичну підготовку і не ставити аудиторні заняття у зв'язку з можливим працевлаштуванням. Відповідно до пункту 3.3.17 зазначеного Положення про організацію освітнього процесу проєкт ОП і навчального плану обов'язково обговорюються органами студентського самоуправління факультетів. Спочатку на етапі розробки, а потім на етапі узгодження. Куратори регулярно проводять опитування щодо задоволеності студентів змістом освіти і передають побажання студентів робочій групі. Таким чином відбувається залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Позиція здобувачів обов'язково береться до уваги під час перегляду ОП.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП	Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП, погоджуючи проекти ОП та навчальних планів, приймаючи участь у засіданнях вченої ради, відповідних комісій, сприяючи соціологічному опитуванню студентів тощо. Відповідно до п.6.3.12 Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf) на факультеті геології, географії, рекреації і туризму працює фокус-група, до складу якої входять старости груп та керівники органів студентського самоврядування, що допомагає напряму донести інформацію про певні пропозиції студентів. У розрізі загальноуніверситетського студентського моніторингу якості освіти минулого навчального року найбільш гостро постали проблеми, пов'язані з побутовими умовами у гуртожитку та станом окремих аудиторій. Відповідно до цього, університет активізував ремонти у гуртожитку та у зазначених аудиторіях. Зміст ОП і якість викладання нарікань у студентів не викликали.
Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості	У рамках забезпечення якості ОП Каразінський університет співпрацює зі школами, Харківською академією неперервної освіти, Науково-методичним педагогічним центром Департаменту освіти Харківської міської ради, що відповідає предметній та галузевій спрямованості освітньої програми. Роботодавці входять до складу робочої групи з розробки ОП Географія, Людина і природа та туристська робота. Вони запрошуються на тематичні засідання науково-методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму, засідання кафедри фізичної географії та картографії. Найчастіше, проводяться робочі зустрічі з роботодавцями за питаннями змісту та якості ОП у зручний для них час. Так, наприклад, директором харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів №38 Поклонським Олександром Олександровичем запропоновано замінити загальну дисципліну «Організація туристичної діяльності» на більш конкретну «Туристська робота в школі», що було реалізовано в ОП 2019-20 н.р. КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», зокрема методистом Центру методичної та аналітичної роботи Олександром Миколайовичем Саввічем запропоновано включити до переліку вибіркових дисциплін «Методика занять з обдарованими дітьми», що буде реалізовано у цьому навчальному році, але вже для ОП 2020-21н. р. З роботодавцями обов'язково погоджується зміст робочої програми навчальних дисциплін.
Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП	З 2019 р. функціонує центр комунікацій із випускниками, який збирає контактну інформацію, що використовується для проведення періодичних опитувань про стан їх працевлаштування. Асоціація випускників, викладачів та друзів ХНУ ім. В.Н. Каразіна здійснює щорічну акцію «День випускника», що дозволяє оновлювати інформацію про їх кар'єрне зростання. У рамках зазначеної роботи проводяться зустрічі з успішними випускниками. За допомогою професійної соціальної мережі LinkedIn.com, університет відслідковує кар'єрне зростання випускників за допомогою спеціального функціонального пакету. Збирання інформації здійснюється кафедрою фізичної географії та картографії і ґрунтується на підтриманні взаємозв'язків. Відповідальним за сприяння працевлаштуванню випускників та студентів є доц. Поліщук Л. Б., за підтримку зв'язків з випускниками – проф. Жемеров О. О. Під час спілкування з випускниками по телефону, електронною поштою, під час зустрічей на Днях випускника Каразінського університету обговорюються проблеми, з якими вони стикнулися під час працевлаштування і на початку кар'єри, визначаються можливості попередження аналогічних проблем у випускників наступних років. Крім того, проводяться очні або онлайн зустрічі студентів із випускниками, під час яких відбувається безпосереднє обговорення усіх питань, що виникають. Окремі випускники кафедри щодо поліпшення якості ОП активно співпрацюють з нами і надалі, але вже у ролі представників роботодавців.
Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?	Під час внутрішнього аудиту 2018-19 н.р. (22.03.2019) недоліків в ОП «Географія, Людина і природа та туристська робота» та освітній діяльності з реалізації ОП не було виявлено. Була висунута загальна рекомендація усім кафедрам факультету щодо оновлення / розробки вимог до написання кваліфікаційних робіт, зокрема для студентів спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Це було реалізовано шляхом оновлення загальних методичних рекомендацій щодо написання студентами кафедри фізичної географії та картографії кваліфікаційних і курсових робіт. Інше загальне зауваження стосувалося недотримання вимог щодо нумерації інструктажів в журналах, що було виправлено одразу після консультації з відповідними службами. Результати внутрішнього аудиту та шляхи виправлення загальних рекомендацій було обговорено на засіданні кафедри фізичної географії та картографії (протокол засідання № 6 від 08.04.2019).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?	Акредитація ОП «Географія, Людина і природа та туристська робота» є первинною. Під час ліцензування зауваження відсутні. На кафедрі проходили акредитацію минулого навчального року освітні програми за спеціальністю 106 Географія. Серед рекомендацій (саме рекомендацій, а не зауважень) було продовжити роботу у напрямі підготовки дисертаційних робіт науково-педагогічними працівниками за профілем наукової діяльності кафедри, розширити мережу баз науково-дослідницької практики, урізноманітнити можливості проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічними працівниками за фахом дисциплін, що викладаються; продовжити роботи з поліпшення матеріально-технічної бази навчальних лабораторій кафедри фізичної географії та картографії. Відповідно до цього, у 2019 р. отримала диплом кандидата педагогічних наук старший викладач, завідувач навчальної лабораторії фізичної географії, геоекології та методики викладання географічних дисциплін імені професора Г.П. Дубинського Борисенко Катерина Борисівна, науково-педагогічні працівники проходять переважно підвищення кваліфікації на фахом дисциплін, що викладають, навчальні лабораторії за звітній період покращили матеріально-технічну базу фізико-географічних досліджень, встановлено 2 стаціонарні проектори.
Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?	Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП на етапах розроблення (члени робочої групи з розробки ОП і навчального плану), моніторингу (студентський моніторинг якості освіти) та періодичного перегляду ОП. Внутрішні аудити проводяться в усіх структурних підрозділах групою сертифікованих аудиторів, які є працівниками Університету. Крім того, проводяться внутрішні факультетські аудити групою технічних експертів, що є працівниками факультету, як правило, завідувачами чи заступниками завідувачів кафедри.
Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти	В університеті діє Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, (п. 8, www.univer.kharkov.ua/ua/study/study_organization), Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ХНУ імені В.Н. Каразіна (www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf), якими повністю визначена процедура і відповідальність структурних підрозділів у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Так, наприклад, закріплені відповідальні за запровадження та виконання: внутрішніх аудитів - Навчальний центр менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу; планування освітньої діяльності - кафедри, науково-методичні комісії та вчені ради, Управління якості освіти, проректор з науково-педагогічної роботи; набору студентів - Центр довузівської освіти, приймальна комісія, факультети; оцінювання результатів навчання - факультети, Управління якості освіти, Студентська рада, проректор з науково-педагогічної роботи; посилення практичної підготовки - кафедри, науково-методичні комісії та вчені ради факультетів, Управління якості освіти, навчальний центр практичної підготовки та працевлаштування; якості кадрового складу - проректор з науково-педагогічної роботи, відділ кадрів, завідувачі кафедр, учені ради; запобігання та виявлення академічного плагіату - Науково-технічна рада, завідувачі кафедр, Центр веб-комунікацій.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?	Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюється такими документами: Статут Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, пункти 7.2.8 і 7.2.9 щодо науково-педагогічних працівників, пункти 7.3.1-7.3.6 щодо здобувачів вищої освіти (нова редакція, наказ МОН України № 644 від 13.06.2018 р., www.univer.kharkov.ua/docs/statute/uk-statut2018.pdf); Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, п. 7 (нова редакція, наказ ректора № 0211-1/342 від 10.07.2018, https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/study_organization), Правила внутрішнього розпорядку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, п. 3, 4, 5 (затверджено Конференцією трудового колективу 31.08.2018 р., https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pravya-rozporjadky-2018.pdf), інші документи про організацію навчального процесу (www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol), контракт здобувача вищої освіти (www.univer.kharkov.ua/docs/price/ugoda-kontrakt2019.pdf). Усі документи представлені на офіційному сайті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (вкладка Документи, Абітурієнт Каразінського університету). Освітній процес за освітньо-професійною програмою «Географія, Людина і природа та туристська робота» відбувається згідно із зазначеними документами.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки	https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/programs/discussion/
Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)	http://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2017/07/%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F-%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%B0-%D1%82%D0%B0-%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D1%80%D0%BE%D0%B1-2018.pdf

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)	-
Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю	-
Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю	-
Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників	-
Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)	-
Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи	-
Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються	-
Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)	-

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

-

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильними сторонами ОП Географія, Людина і природа та туристська робота виступає орієнтація на посилену науково-дослідницьку роботу здобувачів вищої освіти, поглиблення застосування синергетичного підходу до розуміння сучасної картини світу, менеджментська підготовка, спроможність легко адаптуватися до сучасних технологій та методик, тісна взаємодія з навчальними закладами міста і області, широка база практичної підготовки майбутніх вчителів географії. Слабкими сторонами ОП поки є епізодичне використання здобувачами вищої освіти їх права на академічну мобільність та залучення роботодавців тільки до проведення зустрічей зі студентами та проведення майстер-класів.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Плануємо збільшити набір студентів через поширення інформації і позитивних відгуків випускників, максимально сприяти академічній мобільності студентів, в тому числі їх широкій участі в програмі Еразмус+, залучати до викладання повноцінних лекційних курсів кращих вчителів географії міста і області та фахівців з управління освітнім процесом, а також у подальшому підтримувати визначену орієнтацію та основний фокус ОП.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Файли	Відомості щодо МТЗ*
Підготовка кваліфікаційної роботи	атестація	Оформл диплом_курсова_звіт.pdf	
Переддипломна практика	практика	praktika_pereddupl.pdf	
Виробнича (педагогічна) практика	практика	praktika_vurobn.pdf	
Науково-педагогічна практика	практика	praktika_naukovo.pdf	
Педагогічний менеджмент	дисципліна	ped_mened.pdf	
Людина і природа	дисципліна	lud_pruroda.pdf	
Педтехнології профільної середньої освіти	дисципліна	ped_tex.pdf	
Організація туристичної діяльності	дисципліна	otd.pdf	
Психологія і педагогіка профільної середньої освіти	дисципліна	mast_psycho_prog.pdf	
Глобальні проблеми сучасності	дисципліна	gps.pdf	

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
		Так	Психологія і педагогіка профільної середньої освіти	Лутаєва Тетяна Василівна (картка не визначається, хоча в системі присутня)) *доцент кафедри педагогіки; *Кандидат педагогічних наук; *вчене звання - доцент по кафедрі туризму та соціальних наук; *співавтор навчальних посібників (Педагогічна культура : навч. посібник / Т. В. Лутаєва, Л. Г. Кайдалова. - Х. : НФаУ, 2013. - 156 с.; Світовий досвід і тенденції розвитку університетської освіти : навч. посіб. / Т. В. Лутаєва, Л. Г. Кайдалова. – Х. : НФаУ, 2015. – 168 с.); *має фахові публікації (1) Moral and ethical education of youth in scientific and pedagogical heritage of Slobozhanshchina scholars (the second half of 19th – early 20th century) / T. Lutaieva // Advanced Education. - 2017. - № 7. - С. 73-79; 2) Проблема формування здорового способу життя в науково-педагогічній спадщині вчених Слобожанщини (XIX – поч. XX ст.) / Т. В. Лутаєва // Теорія та методика навчання та виховання: зб. наук. праць. – Харків : ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, 2015. – Вип. 37. – С. 86-94; 3) Громадсько-просвітницька діяльність науковців-медиків та природодослідників Харківського університету (1863-1883 рр.) / Лутаєва Т. В. // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. праць. - 2018. - Вип. 43. - С. 191-210; 4) Педагогічні умови використання інноваційних освітніх технологій при підготовці фахівців / Лутаєва Т. В. // Проблеми оптимального функціонування особистості у сучасних умовах : зб. наук. пр. м/н науково-практичної конф (Харків, 25.10.2018). – Харків, 2018. – С. 103-105 тощо), *підвищення кваліфікації за тематикою (міжнародна методична школа-семінар «Сучасні педагогічні технології», 2016, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»; 2017, Харківський національний університет повітряних сил імені Івана Кожедуба; * відповідає 6 пунктам Ліцензійних умов (1, 2, 3, 11, 15, 17)
Куліш Сергій Миколайович	Професор	Так	Глобальні проблеми сучасності	Куліш Сергій Миколайович. *Доктор педагогічних наук; *за базовою вищою освітою – викладач суспільствознавства та історії; *науковий керівник / консультант кандидатських / докторських дисертацій у галузі педагогічних наук; *автор монографії (Традиції та новації у процесі підготовки науково-педагогічної кадрів Харківського університету у XIX – на початку XX століття / С. М. Куліш. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2013. – 550 с.), співавтор підручника; *має численні публікації, пов'язані з проблемами розвитку освіти (1) Innovative Tendensies in the Search for the Model of High Quality Pedagogical Education in the late XIX – early XX centuries (the experience of Kharkiv Imperial University) / Serhiy M. Kulish // Духовність особистості: методологія, теорія і практика : зб. наук. пр. – Вип. 2 (61). – Луганськ, 2014. – С. 10-20; 2) Розвиток педагогічної освіти в Харківському університеті (кінець XIX ст. – початок XX ст.) / С. М. Куліш // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. – Вип. 9. – Ч. 1. – Умань, 2014. – С. 230-239 тощо); *учасник багатьох конференцій (XIX-XXIV Каришинські читання (Полтава, 2012-2016), Педагогічна особистість А. С. Макаренка на перетині освітніх парадигм (Полтава, 2016), Валеологія: сучасний стан, напрямки та перспективи розвитку (Харків, 2017) тощо); *член спеціалізованих рад із захисту дисертацій; *відповідає 9 пунктам Ліцензійних умов (1, 2, 3, 4, 10, 11, 13, 15, 17)

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Фролова Євгенія Валеріївна	Доцент	Ні	Психологія і педагогіка профільної середньої освіти	Фролова Євгенія Валеріївна *Кандидат психологічних наук, *доцент кафедри психологічного консультування і психотерапії; *за базовою вищою освітою – психолог, викладач за спеціальністю Практична психологія; *автор і співавтор багатьох фахових статей (1) Principles and methods of psychological correction of women personality's gender functioning / Kocharian A.S., Pospelova S.V., Frolova E.V. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Психологія», 2016. – Вип. 60. - С.48-52; 2) Психолого-педагогічний супровід навчальної діяльності: вектори трансформації та евристичний потенціал / Є.В. Фролова // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Психологія. – 2015. – Вип. 58 – С. 46-49; 3) Психосемантичні особливості організації статевої сфери дівчат у період ранньої дорослості / Кочарян О. С., Фролова Є. В., Поспелова С. В. // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Сер. Психологія. – 2014. – Вип. 48. – С. 123-132; 4) Психометричне обґрунтування застосування методики «Досвід близьких стосунків» для дослідження типу прихильності на українській вибірці / Кочарян О. С., Фролова Є. В., Такмакова М. Ю. // Вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Сер. Психологія. – 2014. – Т. 19, вип. 1 (31). – С. 144-151 тощо); *співавтор монографії (Полоролевая психология / [А.С. Кочарян, М.Е. Жидко, Н.Н. Терещенко, Е.В.Фролова]; под ред. д. психол. н., проф. А.С. Кочаряна. – Харьков : ХНУ имени В.Н. Каразина, 2015. – 236 с.); *учасник міжнародних проектів (Social Inclusion of the Vulnerable Youth and Teenagers: Developing the New Life Style to Decrease Hardships under Displacement (2016-2017) / CLASS Association for Young Professionals, Kharkiv, Ukrain; funding by Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH); *відповідальний виконавець у НДР «Гендерний розвиток особистості сучасної молоді: особливості соціалізації та життєвих стратегій» / № ДР 0111U010554; Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна, 01.01.2012 - 31.12.2014; * опонування дисертацій за фахом; *керівник наукових студентських робіт – лауреатів Всеукраїнських фахових конкурсів; * відповідає 6 пунктам Ліцензійних умов (2, 3, 5, 8, 11, 16)

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Прасул Юлія Іванівна	Доцент	Ні	Організація туристичної діяльності	Прасул Юлія Іванівна. *Кандидат географічних наук, *доцент по кафедрі фізичної географії та картографії; *підвищення кваліфікації на Харківській обласній станції юних туристів, 2015, довідка № 01-20/238; *вчитель вищої категорії, старший вчитель; *інструктор пішохідного туризму з учнівською молоддю; *має спортивний розряд з пішохідного туризму; *є фахові публікації (1) Територіальна організація приміської рекреації: регіональний аспект / Прасул Ю.І. // Геополітика и екогеодинамика регионів : научний журнал. – Том 10. – Вып. 2. – Симферополь, 2014. - С. 200-205; 2) Туристичний атлас Полтавської області / Ю. І. Прасул, Ю. В. Кіяшко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – Вып. 22. – С. 102-106; 3) Паратуристичний потенціал Північно-Східного рекреаційно-туристичного району / Ю. І. Прасул, Г. О. Чміль, М. Є. Шульга // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Серія Географічні науки. – Вып. 9. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – С. 199-205; 4) Exclusive tourism in the European region and its information support / Yulia Prasul, Olena Dumanova // Часопис соціально-економічної географії. – Вып. 21 (2). – Харків, 2016. – С. 70-75 тощо); *співавтор методичних посібників, монографій та підручника з грифом МОН (Туристична політика зарубіжних країн : підручник / затверджено МОН, лист № 1/11-4079 від 24.03.2014/ за ред. А. Ю. Парфіненка. - Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – С. 159-171; Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія» : навчально-методичний посібник. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – С. 26-95; Особливості формування та реалізації туристичної політики держави: міжнародний, національний, регіональний досвід / за ред. А.Ю. Парфіненка. - Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013 - С. 201-214); *відповідає 9 пунктам Ліцензійних умов (2, 3, 7, 9, 10, 13, 14, 16, 17)

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Жемеров Олександр Олегович	Професор	Так	Педагогічний менеджмент, Педтехнології профільної середньої освіти	Жемеров Олександр Олегович. *Кандидат географічних наук, *доцент по кафедрі фізичної географії та картографії, *за базовою вищою освітою – географ, викладач географії; *має численні фахові публікації, пов'язані з методикою викладання географії (1) Удосконалення системи ландшафтознавчих понять і методики їх формування / Жемеров О., Дмитриков О. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. - Вип.20. – С.45-49; 2) Створення власного електронного продукту - сучасний напрям у викладанні шкільної географії / Жемеров О., Чернявський О. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. - Вип.20. – С.130-133; 3) Зовнішнє незалежне оцінювання у контексті підвищення якості шкільної географічної освіти / Жемеров О., Козакова О. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017. - Вип.25. – С.32-35; 4) Формування знань про міжнародні економічні відносини у шкільній географії / Жемеров О., Спренне В. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2018. - Вип.28. – С.74-83; 5) Современные методы преподавания экономической и социальной географии Украины / Жемеров О., Романов М. // Магілєўскі мерыдыян. – 2017. – Т. 17. № 1-2. – С.139-142 тощо); *автор методичних посібників (Основи викладання географії : метод. вказівки до практ. робіт / О.О. Жемеров, В.В. Машкіна, Н.В. Свір. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. – 76 с.; Олімпіади з географії: завдання, відповіді : навч.-метод. посіб. / О. О. Жемеров. – Харків : Основа, 2014. – 208 с.; співавтор шкільних атласів з географії вид-ва Ранок); *працює над докторською дисертацією «Наукові основи формування знань і вмінь у системі безперервної географічної освіти (дошкільної, шкільної, вищої)»; *заступник голови оргкомітету щорічних (2010-2017) міжнародних наукових конференцій з проблем безперервної географічної освіти і картографії, член редколегії фахового збірника «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії», періодичних видань «Джерело педагогічних інновацій», «Красзнавство. Географія. Туризм», «География и экология в школе XXI века» тощо; *відповідає 10 пунктам Ліцензійних умов (1, 2, 4, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17)

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Бубир Наталя Олександрівна	Доцент	Ні	Людина і природа	Бубир Наталя Олександрівна. *Кандидат географічних наук, *за базовою вищою освітою - географ, викладач географії; *має фахові публікації (1) Використання геоінформаційних систем у географічному краєзнавстві / Н.О. Бубир, С.М. Єрмолович // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 22– С. 30-33; 2) Геопортал зелених зон міста Суми / Наталя Бубир, Марина Найдовська // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017. – Вип. 26– С. 14-17; 3) Основні підходи до організації освітнього геоінформаційного порталу у вищому навчальному закладі / Н. О. Бубир // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 18. – С. 20-22 тощо); *відповідає 10 пунктам Ліцензійних умов (2, 3, 10, 13, 14, 16, 17)

Таблиця 3. Матриця відповідності

Підготовка кваліфікаційної роботи

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН20. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності	творча діяльність	Публічний захист кваліфікаційної роботи
РН19. Здатний працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за професією	Евристичний, дослідницький, творча діяльність	Публічний захист кваліфікаційної роботи
РН18. Здатний висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Евристичний, творча діяльність	Публічний захист кваліфікаційної роботи
РН7. Відбирати, представляти і поширювати географічну інформацію державною мовою, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи (в тому числі – за допомогою інформаційних технологій); критично оцінювати наукову та науково-популярну інформацію з різних джерел, проводити її аналіз, обґрунтовувати доцільність використання у наукових дослідженнях та на уроках географії, здатність формувати в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі	Евристичний, дослідницький, творча діяльність	Публічний захист кваліфікаційної роботи
РН6. Здатність генерувати оригінальні ідеї щодо здійснення освітнього процесу, які можуть бути реалізовані як у знайомих, так і у незнайомих ситуаціях	дослідницький, творча діяльність	Публічний захист кваліфікаційної роботи
РН4. Володіти основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з географії; здатність викладати, фахово спілкуватися, вступати у диспут, брати участь в обговоренні, записувати тексти географічної спрямованості, презентації уроків географії українською мовою (в окремих випадках – іноземною) із залученням наукового глосарія, сучасної географічної номенклатури	репродуктивний	Публічний захист кваліфікаційної роботи

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH2. Здатність вирішувати наукову фахову проблему, використовуючи дані польових досліджень, відповідні картографічні, літературні та статистичні джерела, здійснюючи його результати, даючи критичну оцінку своїх висновків, співставляючи отримані результати з існуючими знаннями, викладаючи це у формі тексту (тез та розгорнутого), доповіді, презентації	Евристичний, дослідницький, творча діяльність	Публічний захист кваліфікаційної роботи
Переддипломна практика		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH19. Здатний працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за професією	Частково-пошуковий, проблемний	Публічний захист звіту, самоконтроль
PH18. Здатний висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Частково-пошуковий, проблемний	Публічний захист звіту, самоконтроль
PH16. Знання основних наукових концепцій, теорій, парадигм сучасної географічної науки та освіти, передових психолого-педагогічних технологій, уміння їх ефективно доносити до учнів та використовувати у профільній діяльності	репродуктивний	Публічний захист звіту, самоконтроль
PH7. Відбирати, представляти і поширювати географічну інформацію державною мовою, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи (в тому числі – за допомогою інформаційних технологій); критично оцінювати наукову та науково-популярну інформацію з різних джерел, проводити її аналіз, обґрунтовувати доцільність використання у наукових дослідженнях та на уроках географії, здатність формувати в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі	репродуктивний, частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний	Публічний захист звіту, самоконтроль
PH4. Володіти основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з географії; здатність викладати, фахово спілкуватися, вступати у диспут, брати участь в обговоренні, записувати тексти географічної спрямованості, презентації уроків географії українською мовою (в окремих випадках – іноземною) із залученням наукового глосарія, сучасної географічної номенклатури	Частково-пошуковий, репродуктивний	Публічний захист звіту, самоконтроль
PH2. Здатність вирішувати наукову фахову проблему, використовуючи дані польових досліджень, відповідні картографічні, літературні та статистичні джерела, здійснюючи його результати, даючи критичну оцінку своїх висновків, співставляючи отримані результати з існуючими знаннями, викладаючи це у формі тексту (тез та розгорнутого), доповіді, презентації	Частково-пошуковий, проблемний	Публічний захист звіту, самоконтроль
Виробнича (педагогічна) практика		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH19. Здатний працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за професією	Практична діяльність, частково-пошуковий	Публічний захист звіту, самоконтроль
PH18. Здатний висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Практична діяльність, евристичний	Публічний захист звіту, самоконтроль
PH16. Знання основних наукових концепцій, теорій, парадигм сучасної географічної науки та освіти, передових психолого-педагогічних технологій, уміння їх ефективно доносити до учнів та використовувати у профільній діяльності	репродуктивний, активне самонавчання	Публічний захист звіту, самоконтроль
PH12. Демонструвати майстерність у володінні освітніми технологіями, лідерськими якостями для ефективного ведення освітньої діяльності	практична діяльність, частково-пошуковий	Публічний захист звіту, самоконтроль
PH9. Здатність самостійно вести польові природознавчі дослідження, необхідні для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної краєзнавчої роботи, проводити камеральну обробку результатів дослідження, наводити їх у вигляді тексту, картографічного твору	репродуктивний, ілюстративний, інформаційно-комунікаційний	Публічний захист звіту, самоконтроль

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН7. Відбирати, представляти і поширювати географічну інформацію державною мовою, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи (в тому числі – за допомогою інформаційних технологій); критично оцінювати наукову та науково-популярну інформацію з різних джерел, проводити її аналіз, обґрунтовувати доцільність використання у наукових дослідженнях та на уроках географії, здатність формувати в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі	евристичний, частково-пошуковий, практична діяльність, інформаційно-комунікаційний	Публічний захист звіту, самоконтроль
РН4. Володіти основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з географії; здатність викладати, фахово спілкуватися, вступати у диспут, брати участь в обговоренні, записувати тексти географічної спрямованості, презентації уроків географії українською мовою (в окремих випадках – іноземною) із залученням наукового глосарія, сучасної географічної номенклатури	Практична діяльність, активне самонавчання, інформаційно-комунікаційний	Публічний захист звіту, самоконтроль

Науково-педагогічна практика

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН20. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності	творча діяльність	Публічний захист звіту, самоконтроль
РН19. Здатний працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за професією	інформаційно-комунікаційний, частково-пошуковий	Публічний захист звіту, самоконтроль
РН18. Здатний висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються	науково-дослідницький, інформаційно-комунікативний	Публічний захист звіту, самоконтроль
РН16. Знання основних наукових концепцій, теорій, парадигм сучасної географічної науки та освіти, передових психолого-педагогічних технологій, уміння їх ефективно доносити до учнів та використовувати у профільній діяльності	репродуктивний, частково-пошуковий, евристичний	Публічний захист звіту, самоконтроль
РН9. Здатність самостійно вести польові природознавчі дослідження, необхідні для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної краєзнавчої роботи, проводити камеральну обробку результатів дослідження, наводити їх у вигляді тексту, картографічного твору	науково-дослідницький, практична діяльність	Публічний захист звіту, самоконтроль
РН6. Здатність генерувати оригінальні ідеї щодо здійснення освітнього процесу, які можуть бути реалізовані як у знайомих, так і у незнайомих ситуаціях	науково-дослідницький, евристичний	Публічний захист звіту, самоконтроль
РН4. Володіти основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з географії; здатність викладати, фахово спілкуватися, вступати у диспут, брати участь в обговоренні, записувати тексти географічної спрямованості, презентації уроків географії українською мовою (в окремих випадках – іноземною) із залученням наукового глосарія, сучасної географічної номенклатури	репродуктивний, інформаційно-комунікативний	Публічний захист звіту, самоконтроль
РН2. Здатність вирішувати наукову фахову проблему, використовуючи дані польових досліджень, відповідні картографічні, літературні та статистичні джерела, здійснюючи його результати, даючи критичну оцінку своїх висновків, співставляючи отримані результати з існуючими знаннями, викладаючи це у формі тексту (тез та розгорнутого), доповіді, презентації	Науково-дослідницька діяльність, практична діяльність, інформаційно-комп'ютерний	Публічний захист звіту, самоконтроль

Педагогічний менеджмент

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН21. Забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей	практична діяльність, проблемно-орієнтовані лекції	поточне усне опитування, захист практичних робіт, самоконтроль
РН20. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності	практична діяльність, частково-пошуковий	поточне усне опитування, самоконтроль
РН14. Працювати ефективно з учасниками освітнього процесу, використовувати міжособистісні навички для впливу на інших суб'єктів освітньої діяльності, включаючи менеджмент конфліктними ситуаціями	практична діяльність, проблемно-орієнтовані лекції	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт, підсумковий контроль з дисципліни, самоконтроль
РН12. Демонструвати майстерність у володінні освітніми технологіями, лідерськими якостями для ефективного ведення освітньої діяльності	пояснювально-ілюстративні та проблемно-орієнтовані лекції, практична діяльність	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт, підсумковий контроль з дисципліни, самоконтроль
РН11. Має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення, здатний нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності	пояснювально-ілюстративні та проблемно-орієнтовані лекції, практична діяльність, частково-пошуковий	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт, підсумковий контроль з дисципліни, самоконтроль
РН5. Аналізувати державний стандарт профільної середньої освіти, навчальні програми з географії та природознавства для планування і конструювання основних видів навчальної діяльності учнів	Пояснювально-ілюстративні лекції, лекції-дискусії, колоквіуми	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт, підсумковий контроль з дисципліни, самоконтроль

Людина і природа

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН17. Формувати причинно-наслідкові зв'язки, що існують у цілісній синергетичній системі «природа», залучаючи логічне мислення та просторову уяву, визначати шляхи взаємодії людини і природи	проблемно-орієнтовані лекції та лекції-дискусії; на практичних заняттях надається перевага індивідуальній формі проведення практичних робіт із залученням методу презентацій та навчальної дискусії	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН16. Знання основних наукових концепцій, теорій, парадигм сучасної географічної науки та освіти, передових психолого-педагогічних технологій, уміння їх ефективно доносити до учнів та використовувати у профільній діяльності	пояснювально-ілюстративні лекції та лекції-дискусії; на практичних заняттях надається перевага індивідуальній формі проведення практичних робіт із залученням методу презентацій та навчальної дискусії	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH15. Створювати моделі для опису явищ, процесів та систем, що є характерними для природи	практична діяльність. частково-пошуковий, на практичних заняттях надається перевага індивідуальній формі проведення практичних робіт із залученням методу презентацій та навчальної дискусії	поточне усне опитування, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
PH13. Описати взаємодію людини і природи, визначати шляхи їх раціональної взаємодії, пояснювати користь та шкоду здобутків технологій для людини і природи, доводити важливість збалансованого розвитку країни	лекції-дискусії; на практичних заняттях надається перевага індивідуальній формі проведення практичних робіт із залученням методу презентацій та навчальної дискусії	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
PH8. Застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення формування в учнів предметних компетентностей та для формування основ цілісної природничо-наукової картини світу	інформаційно-комунікаційний	поточне усне опитування, захист практичних робіт; самоконтроль
PH7. Відбирати, представляти і поширювати географічну інформацію державною мовою, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи (в тому числі – за допомогою інформаційних технологій); критично оцінювати наукову та науково-популярну інформацію з різних джерел, проводити її аналіз, обґрунтовувати доцільність використання у наукових дослідженнях та на уроках географії, здатність формувати в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі	репродуктивний, лекції-дискусії; практична діяльність	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
PH1. Застосовувати поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно- та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, що є основою для креативного мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи	пояснювально-ілюстративні, проблемно-орієнтовані лекції та лекції-дискусії; практична діяльність, метод презентацій та навчальної дискусії	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль

Педтехнології профільної середньої освіти

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH21. Забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей	практична діяльність	поточне усне опитування, захист практичних робіт; самоконтроль
PH16. Знання основних наукових концепцій, теорій, парадигм сучасної географічної науки та освіти, передових психолого-педагогічних технологій, уміння їх ефективно доносити до учнів та використовувати у профільній діяльності	репродуктивний, інформаційно-комунікативний	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН14. Працювати ефективно з учасниками освітнього процесу, використовувати міжособистісні навички для впливу на інших суб'єктів освітньої діяльності, включаючи менеджмент конфліктними ситуаціями	інформаційно-комунікативний	поточне усне опитування, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН12. Демонструвати майстерність у володінні освітніми технологіями, лідерськими якостями для ефективного ведення освітньої діяльності	практична діяльність, лекції-диспути, інформаційно-комунікативний	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН10. Застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху;	проблемно-орієнтований, лекції-дискусії, інформаційно-комунікаційний, практична діяльність	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН8. Застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення формування в учнів предметних компетентностей та для формування основ цілісної природничо-наукової картини світу;	евристичний, частково-пошуковий, проблемно-орієнтований лекції, проектні практичні роботи, практична діяльність	поточне усне опитування, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН5. Аналізувати державний стандарт профільної середньої освіти, навчальні програми з географії та природознавства для планування і конструювання основних видів навчальної діяльності учнів;	часково-пошуківий, інформаційно-комунікативні, активне самонавчання	поточне усне опитування, контрольна робота, підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН3. Демонструвати знання номенклатури та термінології, особливо сучасних наукових напрямів географії з використанням новітніх, освітніх технологій, придатних для учнів, що завершують цикл повної середньої освіти, здатність вибирати і застосовувати основні методики та інструменти в освітніх закладах, які є типовими для різних курсів географічної спрямованості	Пояснювально-ілюстративні лекції, репродуктивний, активне самонавчання	поточне усне опитування, контрольна робота, підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль

Організація туристичної діяльності

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН9. Здатність самостійно вести польові природознавчі дослідження, необхідні для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної краєзнавчої роботи, проводити камеральну обробку результатів дослідження, наводити їх у вигляді тексту, картографічного твору;	проектні практичні роботи із залученням інформаційно-комунікаційних технологій	поточне усне опитування, усний захист практичних робіт
РН1. Застосовувати поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно- та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, що є основою для креативного мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;	Проблемно-орієнтовані лекції	поточне усне опитування, контрольна робота (тести і відкриті питання), екзамен у письмовій формі, самоконтроль

Психологія і педагогіка профільної середньої освіти

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН21. Забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей	евристичний, частково-пошуковий	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН16. Знання основних наукових концепцій, теорій, парадигм сучасної географічної науки та освіти, передових психолого-педагогічних технологій, умінь їх ефективно доносити до учнів та використовувати у профільній діяльності;	репродуктивний, евристичний, проектна практична діяльність	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН14. Працювати ефективно з учасниками освітнього процесу, використовувати міжособистісні навички для впливу на інших суб'єктів освітньої діяльності, включаючи менеджмент конфліктними ситуаціями	лекції-диспути, проблемно-орієнтований, інформаційно-комунікативний, проектна діяльність	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН12. Демонструвати майстерність у володінні освітніми технологіями, лідерськими якостями для ефективного ведення освітньої діяльності;	інформаційно-комунікативний, активне сановчання, проектна діяльність	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН10. Застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху;	репродуктивний, пояснювально-ілюстративний, евристичний, частково-пошуковий	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН8. Застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення формування в учнів предметних компетентностей та для формування основ цілісної природничо-наукової картини світу;	інформаційно-комунікативний, інформаційно-комунікативний, проектна практична діяльність, проблемно-орієнтовані лекції	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль
РН3. Демонструвати знання номенклатури та термінології, особливо сучасних наукових напрямів географії з використанням новітніх, освітніх технологій, придатних для учнів, що завершують цикл повної середньої освіти, здатність вибирати і застосовувати основні методики та інструменти в освітніх закладах, які є типовими для різних курсів географічної спрямованості	Пояснювально-ілюстративні і проблемно-орієнтовані лекції	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; підсумковий контроль у письмовій формі, самоконтроль

Глобальні проблеми сучасності

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH17. Формувати причинно-наслідкові зв'язки, що існують у цілісній синергетичній системі «природа», залучаючи логічне мислення та просторову уяву, визначати шляхи взаємодії людини і природи;	Проблемні лекції, лекції-диспути, практична діяльність	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; залік у письмовій формі, самоконтроль
PH16. Знання основних наукових концепцій, теорій, парадигм сучасної географічної науки та освіти, передових психолого-педагогічних технологій, уміння їх ефективно доносити до учнів та використовувати у профільній діяльності;	Проблемні лекції, лекції-диспути, репродуктивний	поточне усне опитування, контрольна робота, залік у письмовій формі, самоконтроль
PH15. Створювати моделі для опису явищ, процесів та систем, що є характерними для природи;	Проблемні лекції, лекції-диспути, практична діяльність, евристичний	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; залік у письмовій формі, самоконтроль
PH13. Описати взаємодію людини і природи, визначати шляхи їх раціональної взаємодії, пояснювати користь та шкоду здобутків технологій для людини і природи, доводити важливість збалансованого розвитку країни;	Проблемні лекції, лекції-диспути, практична діяльність	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; залік у письмовій формі, самоконтроль
PH7. Відбирати, представляти і поширювати географічну інформацію державною мовою, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи (в тому числі – за допомогою інформаційних технологій); критично оцінювати наукову та науково-популярну інформацію з різних джерел, проводити її аналіз, обґрунтовувати доцільність використання у наукових дослідженнях та на уроках географії, здатність формувати в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі;	Проблемні лекції, лекції-диспути	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; залік у письмовій формі, самоконтроль
PH1 Застосовувати поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно- та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, що є основою для креативного мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;	Проблемні лекції, лекції-диспути. репродуктивний	поточне усне опитування, контрольна робота, захист практичних робіт; залік у письмовій формі, самоконтроль

Кількість ліцензованих спеціальностей	За 1 (бакалаврським) рівнем	33
	За 2 (магістерським) рівнем	38
	За 3 (освітньо-науковим/ освітньо-творчим) рівнем	24
Кількість акредитованих освітніх програм	За 1 (бакалаврським) рівнем	119
	За 2 (магістерським) рівнем	151
	За 3 (освітньо-науковим / освітньо-творчим) рівнем	0
Контингент студентів на всіх курсах навчання	На денній формі навчання	13635
	На інших формах навчання (заочна, дистанційна)	2394
Кількість факультетів	-	
Кількість кафедр	-	
Кількість співробітників (всього)	• в т.ч. педагогічних	1708
	Серед них: - докторів наук, професорів	287
	- кандидатів наук, доцентів	957
Загальна площа будівель, кв. м	Серед них:	-
	- власні приміщення (кв. м)	-
	- орендовані (кв. м)	-
	- здані в оренду (кв. м)	-
Навчальна площа будівель, кв. м	Серед них:	-
	- власні приміщення (кв. м)	249197
	- орендовані (кв. м)	1254
	- здані в оренду (кв. м)	14129
Бібліотеки	Кількість місць у читальному залі	803
Гуртожитки	Кількість гуртожитків	8
	кількість місць для проживання студентів	4144

Запевнення

Керівник ЗВО

Бакіров Віль Савбанович

Гарант освітньої програми	Куліш Сергій

Авторське право © Усі права захищено

Контакти

Адреса: 01001, м. Київ, вул. Бориса Грінченка,1
E-mail: info@naqa.gov.ua